

Bruselj, 24. oktober 2019
(OR. en)

13298/19

EDUC 418
COMPET 686
ECOFIN 901
EMPL 522
RECH 462
SOC 689

DOPIS

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Št. predh. dok.:	12793/19
Zadeva:	Resolucija o nadaljnjem razvijanju evropskega izobraževalnega prostora za podporo v prihodnost usmerjenih sistemov izobraževanja in usposabljanja – sprejetje

Odbor za izobraževanje je preučil navedeni osnutek resolucije Sveta, da bi ga Svet za izobraževanje, mladino, kulturo in šport lahko sprejel na seji 8. novembra 2019. Z besedilom zdaj soglašajo vse delegacije.

Odbor stalnih predstavnikov naj zato besedilo pošlje v sprejetje Svetu, nato pa bo objavljeno v Uradnem listu.

Osnutek resolucije Sveta o nadaljnjem razvijanju evropskega izobraževalnega prostora za podporo v prihodnost usmerjenih sistemov izobraževanja in usposabljanja

SVET EVROPSKE UNIJE –

v okviru tekočih razprav o prihodnosti Evrope –
--

POUDARJA, da:

1. Evropa doživlja obdobje, v katerem imajo globalizacija, tehnološki napredek, izzivi v zvezi s trajnostjo, trdovratni izzivi na področju socialnega vključevanja, politična nestabilnost in demografske spremembe velik vpliv na evropsko družbo in državljane. Ti skupni izzivi zahtevajo skupni razmislek in usklajene ukrepe držav članic;
2. sta vloga izobraževanja in vloga usposabljanja pri spodbujanju državljanstva in demokracije, osebnega razvoja, socialnega vključevanja, enakih možnosti in opolnomočenja ter pri spodbujanju dobrega počutja in podpiranju kohezivnih družb prednostni nalogi prihodnjega sodelovanja na tem področju. Glavni družbeni vlogi izobraževanja in usposabljanja – in sicer njun prispevek h konkurenčnosti, inovativnosti in zaposljivosti ter k aktivnemu državljanstvu, socialni vključenosti, koheziji in osebnemu razvoju – sta v današnji družbi tesno povezani in se v celoti dopolnjujeta;

3. izobraževanje in usposabljanje sta ključna instrumenta politike za ustvarjanje in ohranjanje trajnostne rasti in konkurenčnosti ter spodbujanje zaposlovanja in udeležbe na trgu dela na evropski ravni. Njun potencial pri reševanju širših družbenih izzivov bi bilo treba v celoti upoštevati pri pripravi nove strategije Unije za rast. Kakovostno izobraževanje in usposabljanje dajeta Uniji konkurenčno prednost v vedno bolj digitaliziranem in na znanju temelječem svetovnem gospodarstvu, saj bo Evropa v prihodnosti še bolj odvisna od ustvarjalnih, visoko izobraženih in dobro usposobljenih ljudi. Prav tako bo bistveno usmeriti razvoj in uvajanje novih tehnologij ter podpreti prehod Unije v krožno in nizkoogljično gospodarstvo s spodbujanjem znanja, veščin in spretnosti ter kompetenc, potrebnih za pospeševanje teh sprememb;
4. Evropsko sodelovanje na področjih izobraževanja in usposabljanja je bistven instrument politike za pripravo inovativnih, v prihodnost usmerjenih in odzivnih strategij, s katerimi bi obravnavali te skupne izzive ob upoštevanju načel subsidiarnosti in sorazmernosti ter bogate raznolikosti sistemov izobraževanja in usposabljanja v Uniji;

– v okviru izvajanja nove strateške agende za obdobje 2019–2024, ki jo je 20. junija 2019 določil Evropski svet –

POUDARJA ključno vlogo izobraževanja in usposabljanja na vseh njunih ravneh in v vseh oblikah pri izvajanju glavnih prednostnih nalog strateške agende, saj ljudem omogoča, da izkoristijo priložnosti, ki jih prinašajo sedanje gospodarske in družbene spremembe, in spodbuja razvoj talentov v Evropi, pri čemer poudarja naslednje:

5. naložbe v kakovostno izobraževanje in usposabljanje za vse prinašajo pomembne koristi ne le državljanom, temveč tudi gospodarstvu in družbi. Naložbe v kompetence morajo zajemati vsa življenjska obdobja učečih. Za doseganje kakovostnih rezultatov izobraževanja so potrebni ustrezni viri, ki morajo biti dobro uravnoteženi na celotni poti vseživljenjskega učenja;

6. naložbe v izobraževanje, usposabljanje ter znanja in spretnosti je treba spodbujati na evropski in nacionalni ravni. Zagotoviti je treba učinkovite in inovativne delovne metode, ki spodbujajo pristop krepitve zmogljivosti in podpirajo razvoj sistemov izobraževanja in usposabljanja prek pametnih in strateških naložb. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti krepitvi kompetenc, ki bodo pomembne v prihodnosti, strateški uporabi finančnih sredstev za digitalizacijo in inovacije, posodobljeni izobraževalni infrastrukturi, inovativnim in varnim učnim okoljem ter izboljšanim pedagoškim pristopom, pa tudi izboljšanju dostopa do storitev vseživljenjskega usmerjanja in njihove kakovosti. Naložbe bi lahko zajemale nadaljnji razvoj evropskega izobraževalnega prostora in izboljšanje sinergij med evropskimi instrumenti financiranja, pa tudi med politikami EU in njenimi instrumenti financiranja, ki so pomembni za izobraževanje in usposabljanje;
7. v celoti je treba izkoristiti možnosti izobraževanja in usposabljanja, ki bi prispevale k doseganju podnebno nevtralne in zelene Evrope. Izobraževanje in usposabljanje sta ključna za zagotavljanje znanja, veščin in spretnosti ter kompetenc ter za spodbujanje vrednot in motivacije, ki so bistvenega pomena za pravično in enakopravno družbeno preobrazbo. Evropski ukrep za zeleno Evropo, ki temelji na priporočilu Sveta o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje in priporočilu Sveta o spodbujanju skupnih vrednot, mora vključevati vse stopnje in oblike izobraževanja in usposabljanja ter vsa življenjska obdobja in pri tem omogočati dejavnosti, ki se izvajajo na lokalni in regionalni ravni, ter v sodelovanju s civilno družbo, da bi dosegli napredek pri izvajanju zadevnih ciljev ZN za trajnostni razvoj;
8. Evropski steber socialnih pravic bi bilo treba uveljaviti na ravni EU in na ravni držav članic in pri tem ustrezno upoštevati delitev pristojnosti. Pravico do kakovostnega in vključujočega izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja bi bilo treba spoštovati v vseh življenjskih obdobjih, od zgodnjega otroštva do starosti ter na vseh ravneh in v vseh oblikah izobraževanja in usposabljanja, v sinergiji s prizadevanji v okviru evropskega izobraževalnega prostora. Pri izvajanju bi bilo treba posebno pozornost nameniti učinkoviti dostopnosti, enakim možnostim in politikam vključevanja, zagotavljanju dostopa do vseživljenjskega učenja in prehoda vanj;

IZPOSTAVLJA

9. pomen varovanja in spodbujanja skupnih vrednot Unije, vključno z demokracijo, pravno državo in temeljnimi pravicami;
10. znaten napredek v smeri evropskega izobraževalnega prostora in pomen krepiteve zavezanosti ambicioznemu nadaljnjemu razvoju njegovih ciljev in obsega, da bi vizija evropskega izobraževalnega prostora postala resničnost in da bi Evropa postala vodilna učeča se družba na svetu; prispevanje h kulturi, ki spodbuja ljudi in družbe, jih opolnomoča in motivira za učenje in inovacije, vključno z vsemi ravni in oblikami izobraževanja in usposabljanja ter vsemi življenjskimi obdobji;
11. pomen razvoja prihodnjega strateškega okvira za sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju kot orodja za podporo in izvajanje evropskega izobraževalnega prostora, ki prispeva k njegovemu uspešnemu izvajanju in ambicioznemu nadaljnjemu razvoju;
12. ključno vlogo programa Erasmus + pri uresničevanju evropskega izobraževalnega prostora s ponujanjem širokega dostopa do učne mobilnosti ter okrepljenih strateških partnerstev in podpore politike za izobraževanje, usposabljanje in mladinske politike, ki so bolj vključujoči, temeljijo na vseživljenjskem učenju in inovacijah ter upoštevajo vidik spola;
13. potrebo po nadaljnjih prizadevanjih za podporo in razvoj sodelovanja na evropski ravni med državami članicami, da bi okrepili medsebojno in vzajemno učenje ter izmenjavo najboljših praks, obenem pa odpravili ovire za učno mobilnost, ter po podpori državam članicam pri celovitem razvijanju njihovih sistemov izobraževanja in usposabljanja, da bi prispevali k splošni vzdržnosti teh sistemov in s tem povečali socialno-ekonomsko konvergenco od spodaj navzgor;

14. potrebo po obravnavanju svetovnih izzivov in priložnosti ter razmisleku o njih, zlasti na področjih podnebnih sprememb, digitalizacije, umetne inteligence in zavajajočih ali lažnih informacij, s spodbujanjem razvoja znanja, veščin in spretnosti, kompetenc ter kritičnega razmišljanja, in sicer od osnovnih veščin in spretnosti do kvalifikacij višjih stopenj, na vseh ravneh in vseh oblikah izobraževanja in usposabljanja;

POZIVA KOMISIJO, naj pri nadaljnjem razvijanju evropskega izobraževalnega prostora in prihodnjega strateškega okvira za sodelovanje na področju izobraževanja in usposabljanja v skladu s svojimi pristojnostmi in ob ustreznem upoštevanju načela subsidiarnosti:

15. opozarja na ambicije, izražene v sklepih Sveta o prizadevanjih za uresničitev vizije evropskega izobraževalnega prostora, da bi moral navedeni prostor temeljiti na kontinuiteti vseživljenjskega učenja, od predšolske vzgoje in varstva, prek šole ter poklicnega in strokovnega izobraževanja in usposabljanja, do visokošolskega izobraževanja in izobraževanja odraslih, ter nadaljevati izvajanje odločnih ukrepov za odpravo ovir pri učni mobilnosti, spodbujanje in pospeševanje mobilnosti in sodelovanja v izobraževanju in usposabljanju ter podporo državam članicam pri posodabljanju njihovih sistemov izobraževanja in usposabljanja, spodbujanje poučevanja in učenja jezikov, vzajemno priznavanje kvalifikacij in rezultatov, pridobljenih med učnimi obdobji v tujini;
16. sprejme nadaljnje pobude za oblikovanje resničnega evropskega izobraževalnega prostora, da bi se nadalje razvili njegovi cilji in obseg ter da bi se okrepile njegove povezave s strateškim okvirom za sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju po letu 2020, in sprejme ustrezne ukrepe, s katerimi bo zagotovila, da se vse ravni in oblike izobraževanja in usposabljanja spodbujajo na enaki osnovi;
17. v celoti izkoristi možnosti prednostnih nalog iz strateške agende za obdobje 2019–2024, in sicer s povečanjem naložb v tiste kompetence, ki so potrebne za izpolnitev delovnih zahtev in zahtev spreminjajoče se družbe, ki med drugim izhajajo iz podnebnih sprememb, globalizacije, digitalizacije, umetne inteligence in robotizacije, da bi spodbudili inovacije, sodelovanje v demokratičnih družbah in socialno vključevanje;

18. sodeluje pri skupnem preučevanju možnosti, ustreznih političnih ukrepov in rezultatov, ki bi prispevali k strateškemu cilju podnebno nevtralne in zelene Evrope ter pravičnemu prehodu, in upošteva velik potencial izobraževanja in usposabljanja pri oblikovanju evropskih politik za zeleno Evropo, zlasti v okviru programa Erasmus +, in se osredotoči na dejavno udeležbo učečih v izobraževanju za trajnostni razvoj;
19. nadaljuje usklajena prizadevanja za napredek pri celovitem akcijskem načrtu za digitalno izobraževanje za Evropo in usklajenem načrtu za umetno inteligenco, in sicer z zagotavljanjem dopolnjevanja, dodane vrednosti in usklajevanja ciljev politike in orodij v zvezi z evropskim izobraževalnim prostorom;
20. na podlagi zbirke orodij za sodelovanje v okviru ET 2020 razvijejo konkretne, v prihodnost usmerjene in inovativne delovne metode na področju evropskega sodelovanja v izobraževanju in usposabljanju. Možnosti za uporabo instrumentov sodelovanja, kot so mednarodna analiza, raziskovalni in študijski obiski ter skupni pilotni projekti, se lahko v celoti preučijo s ciljem uvajanja novosti in testiranja politik in orodij za izvajanje ter razvoja in spodbujanja tematskih scenarijev, ki temeljijo na raziskavah, in dolgoročnih napovedih o prihodnosti dela in družbe, tako na evropski kot na svetovni ravni;
21. razvije nove načine za usposabljanje in podpiranje kompetentnih, motiviranih in visoko kvalificiranih učiteljev, vodij usposabljanja, izobraževalcev in vodstvenih delavcev šol ter spodbujanje njihovega nenehnega poklicnega razvoja in visokokakovostnega izobraževanja učiteljev, ki temelji na raziskavah;

NADALJE POZIVA države članice in Komisijo, naj v skladu s svojimi pristojnostmi in ob ustreznem upoštevanju subsidiarnosti:

22. spodbujajo razvoj digitalnih spretnosti in kompetenc, inovacije in podjetniško miselnost v izobraževanju in usposabljanju za vse učence z odpiranjem izobraževanja bolj prilagodljivim možnostim učenja ter z izboljšanjem prepustnosti poti izobraževanja in usposabljanja, pa tudi z zagotavljanjem vključujočih in inovativnih pristopov, vključno s prizadevanji za odpravljanje neenakosti;
23. podpirajo izboljšave, da bi imeli visokokakovostne, vključujoče, vseživljenjske in prožne sisteme izobraževanja in usposabljanja, ki upoštevajo vidik spola in temeljijo na inovacijah;
24. v celoti izkoristijo potencial vseh relevantnih področij izobraževanja in usposabljanja, da bi izboljšali evropski izobraževalni prostor in skušali doseči ravnotežje med vsemi pomembnimi ravni in oblikami izobraževanja in usposabljanja ter njihovo sodelovanje;
25. si nadalje prizadevajo za vključujoče in visokokakovostne sisteme predšolske vzgoje in varstva, podpirajo ukrepe za spodbujanje ključnih kompetenc in vključujočega visokokakovostnega izobraževanja za vse, nadaljnje razvijajo evropsko sodelovanje na področju šolskega izobraževanja, poklicnega izobraževanja in usposabljanja, visokošolskega izobraževanja in izobraževanja odraslih ter spodbujajo odlično poučevanje na vseh ravneh izobraževanja, med drugim s spodbujanjem čezmejne mobilnosti in sodelovanja za učitelje, oblikovanja in razvoja odličnosti v poklicnem izobraževanju in usposabljanju ter s promoviranjem učenja na delovnem mestu v vseh oblikah;
26. spodbujajo sodelovanje in izmenjavo dokazov o koristih vlaganja v izobraževanje in usposabljanje, saj lahko boljše znanje, podatki in analiza v zvezi s koristmi učinkovitih javnih naložb v izobraževanje in usposabljanje pomagajo državam članicam pri razvoju bolj vključujočih, učinkovitih in odzivnih sistemov izobraževanja in usposabljanja brez dodatnih upravnih bremen za te države članice;

27. spodbujajo razvoj primernih skupnih instrumentov za spremljanje diplomantov visokošolskega izobraževanja ter poklicnega izobraževanja in usposabljanja na nacionalni ravni v skladu z novim programom znanj in spretnosti za Evropo in priporočilom Sveta o spremljanju diplomantov;

s ciljem nadaljnjega razvoja Pobude o mrežah evropskih univerz

PRIZNAVA

28. razvoj prvih evropskih univerz kot ambiciozne pobude, ki lahko omogoči intenzivnejše ter bolj inovativno in strukturirano sodelovanje med vsemi vrstami visokošolskih ustanov iz vseh evropskih regij na vseh ravneh in področjih dejavnosti, od učenja in poučevanja do raziskav in inovacij, in meni, da bi to lahko bil prelomni korak naprej v medinstitucionalnem sodelovanju, saj ponuja različne navdihujoče vizije, modele in teme za interakcijo v korist prihodnjega razvoja evropskega izobraževalnega prostora v skladu s spreminjajočimi se potrebami družbe;

POZIVA države članice in Komisijo, naj v skladu s svojimi pristojnostmi in ob ustreznem upoštevanju subsidiarnosti:

29. poiščejo načine za boljšo prepoznavnost evropskih univerz in spodbudijo različne vrste visokošolskih ustanov k sodelovanju, tako da zagotovijo visoko kakovost ter geografsko in socialno vključenost pobude, da bi bila ta resnično uspešna, in sicer z:
- a. lažšanjem izmenjave pomembnih informacij med stranmi, da se okrepijo prizadevanja za sodelovanje in izboljša učinkovitost pristopov;
 - b. zagotavljanjem primernega operativnega okolja, tako da se čim bolje uporabi razpoložljive vire in po potrebi sprejme ustrezne ukrepe za odstranitev morebitnih zakonodajnih in nezakonodajnih ovir na nacionalni ravni;

- c. uporabo obstoječih in prihodnjih orodij in instrumentov za poenostavitev čezmejne mobilnosti in sodelovanja, kot sta evropski pristop k zagotavljanju kakovosti skupnih programov in pobuda za evropsko študentsko izkaznico, ter s spodbujanjem izvajanja dogovorjenih zavez, kot je priporočilo Sveta o spodbujanju avtomatičnega vzajemnega priznavanja kvalifikacij in učnih obdobj v tujini, in zavez evropskega visokošolskega prostora;
 - d. razmislekom o obstoječem okviru politike za učno mobilnost in evropskem okviru za zagotavljanje kakovosti, da se oceni njuna primernost za podporo preobrazbe in okrepi sodelovanje na področju visokošolskega izobraževanja;
 - e. opredelitvijo prednosti in možnosti za izboljšanje na podlagi skupnih informacij in analize napredka pri pobudi;
 - f. uporabo pridobljenih izkušenj pilotnih evropskih univerz za usmeritev oblikovanja politik in nadaljnji razvoj s tem povezanega sodelovanja na področju izobraževanja in usposabljanja ter s preučitvijo, ali je treba izvesti ustrezne politike za evropske univerze.
-

Svet se ob sprejemanju te resolucije v kontekstu politike sklicuje na naslednje:

1. Sklepi Sveta o strateškem okviru za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju (ET 2020) (12. maj 2009)
2. Priporočilo Sveta o potrjevanju neformalnega in priložnostnega učenja (20. december 2012)
3. Deklaracija o spodbujanju državljanstva in skupnih vrednot svobode, strpnosti in nediskriminacije z izobraževanjem (Pariz, 17. marec 2015)
4. Erevansko ministrsko sporočilo (15. maj 2015)
5. Skupno poročilo Sveta in Komisije o izvajanju strateškega okvira za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju (ET 2020) – Nove prednostne naloge za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju (23. in 24. november 2015)
6. Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o spodbujanju socialno-ekonomskega razvoja in vključenosti v EU z izobraževanjem: prispevek izobraževanja in usposabljanja k evropskemu semestru 2016 (24. februar 2016)
7. Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Novi program znanj in spretnosti za Evropo (10. junij 2016)
8. Priporočilo Sveta o poteh izpopolnjevanja: nove priložnosti za odrasle (19. december 2016)
9. Sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o vključujoči raznolikosti, ki omogoča dostop do kakovostnega izobraževanja za vse (17. februar 2017)
10. Priporočilo Sveta o evropskem ogrodju kvalifikacij za vseživljenjsko učenje (22. maj 2017)

11. Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom Krepitev evropske identitete s pomočjo izobraževanja in kulture: prispevek Evropske komisije k srečanju voditeljev v Göteborgu (17. november 2017)
12. Priporočilo Sveta o sledenju diplomantov (20. november 2017)
13. Sklepi Sveta o prenovljeni evropski agendi za visoko šolstvo (20. november 2017)
14. Sklepi Sveta o razvoju šol in odličnem poučevanju (20. november 2017)
15. Sklepi Evropskega sveta (17. december 2017)
16. Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o akcijskem načrtu za digitalno izobraževanje (17. januar 2018)
17. Poročilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o vmesni oceni programa Erasmus+ (31. januar 2018)
18. Priporočilo Sveta o evropskem okviru za kakovostna in učinkovita vajeništva (15. marec 2018)
19. Sklepi Sveta o prizadevanjih za uresničitev vizije evropskega izobraževalnega prostora (22. maj 2018)
20. Priporočilo Sveta o spodbujanju skupnih vrednot, vključujočega izobraževanja in evropske razsežnosti poučevanja (22. maj 2018)
21. Priporočilo Sveta o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje (22. maj 2018);
22. Pariško ministrsko sporočilo (25. maj 2018)
23. Priporočilo Sveta o spodbujanju avtomatičnega vzajemnega priznavanja visokošolskih diplom in spričeval višjega sekundarnega izobraževanja ter izidov iz učnih obdobj v tujini (26. november 2018)
24. Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o usklajenem načrtu za umetno inteligenco (7. december 2018)

25. Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o usklajenem načrtu za umetno inteligenco (7. december 2018)
 26. Sklepi Sveta z naslovom Za vse bolj trajnostno Unijo do leta 2030 (9. april 2019)
 27. Priporočilo Sveta o visokokakovostnih sistemih predšolske vzgoje in varstva (22. maj 2019)
 28. Priporočilo Sveta o celovitem pristopu k poučevanju in učenju jezikov (22. maj 2019)
 29. Sklepi Sveta o prihodnosti visoko digitalizirane Evrope po letu 2020 z naslovom „Krepitev digitalne in gospodarske konkurenčnosti v Uniji ter digitalna kohezija“ (7. junij 2019)
 30. Evropski svet: Nova strateška agenda za obdobje 2019–2024 (20. junij 2019)
-